

RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK VE SANAT ALANINDAKİ KAZANIMLARI

Dr. Ahmet ÖZOL

MÜ AEF Resim-İş Eğitimi Bölümü, Doçent

ABSTRACT: An abstract on the Achievements of the last year's students of the Art Department of the Marmara University Atatürk Education Faculty in the Field of Teaching and art.

-What are the demands and trends of the students of the Art Department of M.Ü. Atatürk Education Faculty?

-Which qualified students does the Art Department -with its today's character- enable to train in terms of artistry and teaching?

-It aims to train "artist-teacher", to what extent is it able to accomplish this goal?

In this research answers to these questions have been sought, and an assessment has been made about the students requirements beginning of their university education and before and after their practice term in their fourth-last-year, by comparing the girls and the boys they respectively. Thus it has become obvious whether they will tend to take on teaching as a job or not.

I-PROBLEM

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü'nün, öğretmen yetiştirme niteliğine yönelik yapılanmasının yanısıra, sanatçı ya da branş mesleklerine eleman yetiştirmeye de uygun bir yapılanma karakteri mi gösterdiği konusunun aydınlanması gerekmektedir. Bu bölümü seçen ve öğrenim gören öğrencilerin istek ve yönelimleri nedir? Resim-İş Eğitimi Bölümü bugünkü karakteriyle sanat ve öğretmenlik alanında hangi nitelikli öğrencinin yetişmesine ortam sağlamaktadır? Ya da yetiştirdiği öğrencinin niteliği ne olmalıdır? Eğer sanatçı-öğretmen amaçlanıyorsa, bu ne derece başarılmaktadır? Bütün bu sorular, sorunların irdelemesinin ve test edilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Öğrenciler Resim-İş Eğitimi Bölümü'nü, sanatın temel sorunlarını çözmeyi sağlayacak bir yer olarak görmekte, daha çok sanatçı olabileme isteği ve eğilimi göstermektedirler. Öğretmenlik mesleğinin saygınlığını kabul etmekle birlikte, sanatçı olabilmenin ayrıcalığını elden bırakmak istememektedirler. Ayrıca öğretmen yetiştirmeyi amaçlayan bu bölüme giren öğrencilerin çoğunun zorda kalmadıkça öğretmen olmayı düşünmedikleri ve mezuniyetlerinde branşla-

ryla ilgili serbest alanlarda çalışmayı yeğledikleri görülmektedir.

1. Sınıftan sonra öğrencilerin bir kısmı, yeniden üniversite sınavlarına girip sanatçı yetiştirmeyi ya da sanat alanlarında meslek kazandırmayı amaçlayan diğer fakülteleere geçmeyi denemektedirler.

Öğrencilerden alınan verilere yönelik bu araştırmanın sonuçları, gördükleri eğitim ve öğretimi doğrudan ilgilendirdiği için bölümün ders dağılım çizelgesini incelemekte yarar vardır (Ek 1).

Dört yıllık öğrenim süresinin ilk iki yıllık döneminde, sanatın temel öğelerinin ve sorunlarının irdelenmesi ve ana sanat dallarının seçiminden önce o dallarla ilgili bilgi, beceri, teknik ve yaratılma deneyimleri kazandırılması amaçlanmaktadır. Kalan iki yıllık eğitimde ise, öğrencilerin, seçtikleri ana sanat dallarına yönelik çalışmalara ağırlık verilmekte, böylece belli bir alanda yaratı üretme yetilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Ana sanat dallarının amacı, aynı zamanda yüksek lisans ve doktora için alan çalışmalarının alt yapısını oluşturmaktadır.

II-AMAÇ

1. Öğrencilerin, Resim-İş Eğitimi Bölümü'ne girdikleri zaman, sanatçı mı, öğretmen mi olma konusundaki istemlerinin, eğitim sürelerinin bitiminde ve staj sonrası ne durumda olduğunun değerlendirilmesi.

2. Mezuniyet sonrası, öğretmenlik mesleğine yönelip yönelmeyeceklerinin saptanması.

II-1.Önem

Yapılan bu araştırmanın;

1.YÖK/DÜNYA BANKASI-Milli Eğitim Geliştirme Projesi'nin, öğretmen yetiştiren kurumları kapsamına alan çalışmalarına ışık tutacağı,

2. Sanat eğitimi programcılarının yapacakları program çalışmalarına katkı sağlayacağı,

3. Konuyla ilgili yapılacak yeni araştırmalara yol göstereceği umulmaktadır.

II-2. Sınırlılıklar

1995-1996 öğretim yılında Marmara Üniversitesi (İstanbul) Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencileriyle sınırlıdır.

III-YÖNTEM

III-1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, resim-iş eğitimi bölümlerinde yaşanan bir problemi ortaya koymaya çalıştığından tarama modelinde düzenlenmiştir.

III-2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 1995-1996 öğretim yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Örneklem ise, evrenden random yoluyla seçilen 75 öğrenciden oluşmaktadır.

III-3. Verilerin Toplanması

Araştırmada, öğrencilerin, "öğretmenlik ve sanat eğitimi kazanımları" hakkındaki düşüncelerini saptamak üzere, araştırmacı tarafından hazırlanan çoktan seçmeli 9 soruluk anket kullanılmıştır.

III-4. Verilerin Çözülmesi

Araştırmada uygulanan anket sonuçları üzerinde her bir madde için frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmış ve elde edilen bulgular üzerinde yorum yapılmıştır.

IV-Bulgular ve Yorum

Tablo 1'e bakıldığında, kızların %45'inin sanatçı olmayı istediği, %32'sinin resim yeteneğini yüksek bulduğu ve %25'inin de resim öğretmeni olmayı çok istediği için; er-

keklerin ise, %47'sinin sanatçı olmayı çok istediği, %42'sinin resim yeteneğini yüksek bulduğu ve %21'inin de resim öğretmeni olmayı çok istediği için Resim-İş Eğitimi Bölümü'nü yeğledikleri görülmektedir.

Erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre, yetenek konusundaki özgüvenleri ve sanatçı olma istekleri, biraz daha fazladır. Ancak, kız öğrencilerin ise resim öğretmeni olma istekleri, erkek öğrencilere göre daha fazladır.

Kız ve erkek öğrencilerin toplamı dikkate alındığında ise, resim öğretmeni olmak isteyenlerin %24'ü bulduğu, sanatçı olmak isteyenlerin ise %45'e ulaştığı anlaşılmaktadır.

Tablo 2'ye bakıldığında, kızların %58'i anasanat dallarına ilişkin temel bilgiler alanında, %36'sı temel renk ve teknik disiplinler alanında, %23'ü sanat teorisi alanında; erkeklerin ise, %47'si anasanat dallarına ilişkin temel bilgiler alanında, %37'si de sanat teorisinde kendilerini yeterli görmektedir.

Kız ve erkek öğrencilerin sanat alanındaki temel disiplinler konusunda fazla farklılık göstermedikleri, ancak sanat teorisi alanında erkek öğrenciler yüzdesinin kızlarınkine oranla daha yüksek olduğu belirlenmektedir.

Kız ve erkek öğrencilerin toplamı dikkate alındığında ise, anasanat dallarına ilişkin temel bilgiler alanında ortak bir yeterlik oranı saptanmaktadır.

Tablo 3 incelendiğinde, kızların %48'i bireyin gelişim psikolojisi alanında, %48'i sanat eğitimi yöntemleri alanında, %48'i öğretmenlik davranışları alanında; erkeklerin ise, %47'si genel eğitim bilgisi, %37'si bireyin gelişim psikolojisi alanında, %32'si sanat eğitimi yöntemleri alanında, %21'i de öğretmenlik davranışları alanında kendilerini yeterli görmektedir.

Genel dağılımdaki bulgulara göre, kız ve erkek öğrenciler arasında belirgin farklar olmadığı, ancak öğretmenlik davranışları alanında kızların erkeklere oranla 2 katından fazla değer gösterdikleri saptanmıştır.

Erkeklerin ve kızların, genel eğitim bilgisi, bireyin gelişim psikolojisi, sanat eğitimi yöntemleri ve öğretmenlik davranışları alanlarındaki yüzdeleri, diğer alanlara göre, daha yüksektir. Gözlenen ortak değerlerdeki düşük alanlar ise, ölçme değerlendirme, okul yönetimi ve öğretmen özlük alanlarıdır.

Tablo 4'e bakıldığında, kızların %43'ü hem sanatçı hem öğretmen olmada kendilerini yeterli görmekte, %25'i hiçbir alanda kendilerini yeterli görmemekte; erkeklerin ise %37'si hem sanatçı hem öğretmen olmada kendilerini yeterli görmekte, %37'si hiçbir alanda kendilerini yeterli görmemektedirler.

Kız ve erkek öğrencilerin, yalnız sanatçı ya da yalnız öğretmen olmada kendilerinde gördükleri yeterlilik oranları fazla fark göstermemekte olup, ancak kızlardaki öğretmenlik yüzdesi biraz fazladır.

Hem sanatçı hem öğretmen olma alanında kendilerini yeterli bulan kız ve erkek öğrencilerin toplam yüzdesinin yüksek olmasına karşın, hiçbir alanda kendilerini yeterli görmeyenlerin yüzdesinin de belirgin bir yükseklikte olması dikkate değerdir.

Tablo 5'e bakıldığında, kız öğrencilerin %45'i stajda tüm öğrencilerle iletişim kurabildiklerini, %41'i gerektiğinde bireysel öğretim yapabildiklerini, %38'i seçtikleri konularla öğrencilerin ilgisini çekebildiklerini, %34'ü sınıfa hakimiyet ve disiplini sağlayabildiklerini; erkeklerin ise %63'ü tüm öğrencilerle iletişim kurabildiklerini, %47'i gerektiğinde bireysel öğretim yapabildiklerini, %37'si seçtikleri konularla öğrencilerin ilgisini çekebildiklerini ve öğrenci sorularını yeterince cevaplandırabildiklerini vurgulamaktadır.

Genel dağılımdaki bulguların yaklaşık göstergelerine karşın derste zaman kullanımının, kız öğrencilerde erkeklerle göre yüzdelik oranının yüksekliği dikkat çekmektedir.

Genel toplamda, kız ve erkek öğrencilerin, staj okullarındaki öğrencilerle iyi iletişim kurabildikleri, ancak, öğrencilerin açıklamaları kolay anlayıp anlamadıkları konusunda ki yüzdenin düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 6'ya bakıldığında, kızların %36'sının staj süresini yetersiz bulduğu, %22'sinin okuldaki diğer öğretmenlerle gerekli iletişim kuramadıkları, %22'sinin dersine girdiği öğretmeni yeterli görmediği, %24'ünün okul yönetiminden ilgi görmediği, erkek öğrencilerin ise %26'sının, staj süresini yeterli görmediği, %26'sının dersine girdiği öğretmeni yeterli bulmadığı ortaya çıkmaktadır.

Kız ve erkek öğrencilerde, en yüksek ortak yüzde staj süresinin yetersizliği üzerinedir. Dersine girdikleri öğretmeni yeterli görmedikleri ve okuldaki diğer öğretmenlerle gerekli iletişimi kuramadıkları konusunda da ortak görüşü paylaşmaktadırlar.

Sonuç bulgularına göre, kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre, okul yönetiminden daha az ilgi gördükleri anlaşılmaktadır.

Tablo 7'ye bakıldığında, kızların %46'sının öğrencilerle kolay iletişim kurdukları, %43'ünün meslekte başarılı olacaklarına inandıkları, %41'inin ise öğretmenlik mesleğini sevdiği; erkeklerin %58'inin öğretmenliğin ne kadar zor olduğunu anladığı, %37'sinin öğrencilerle kolay iletişim kurduğu, %32'sinin de öğretmenlik mesleğini sevdiği saptanmaktadır.

Kız ve erkek toplam bulgularında, öğrencilerle kolay iletişim kurma konusundaki yüzdede birleştikleri görülmektedir. Öğretmenlik mesleği bilgilerinin yeterli olmadığı konusundaki yüzde dikkat çekmektedir.

Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre, öğretmenlik mesleğini daha çok sevdiğini anlaşılmaktadır. Ayrıca kızların meslekte başarılı olacaklarına dair inançlarının da, erkeklerinkinden daha yüksek boyutlarda bulunduğu saptanmaktadır. Buna karşın, erkeklerin öğretmenlik mesleği bilgilerinde, kızlara göre, daha özgüvenli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 8 incelendiğinde, kızların %41'inin okulda öğretmenlik yapmak istediği, %32'sinin kendi alanlarıyla ilgili iş yerlerinde çalışmak istediği, %31'inin ise kendi alanlarında serbest çalışmak istedikleri; erkeklerin ise %53'ünün kendi alanlarıyla ilgili işyerlerinde çalışmak istediği, %32'sinin kendi alanlarında serbest çalışmak istediği, %26'sının da öğretmenlik yapmak istediği görülmektedir.

Toplam genel bulgulara göre, bir okulda öğretmenlik yapma ile, kendi alanlarında bir işyerinde çalışma isteğinde yüzdeler eşitlenmektedir.

Bir okulda öğretmenlik yapma konusundaki seçimlerinde kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre farklı yükseklikte yüzde gösterdiği dikkat çekmektedir. Buna karşın, erkeklerde kendi alanlarındaki işyerlerinde çalışmak istememektedirler.

Tablo 9'a bakıldığında, kızların %32'sinin ailesinin yaşadığı şehirde çalışmak istediği, %27'sinin batıda bir şehirde çalışmak istediği, %23'ünün ücreti yüksek olan okulları tercih ettiği; erkeklerin ise %42'sinin yüksek ücretli okulları yeğlediği, %26'sının batıda bir şehirde olmayı, %26'sının ailesinin bulunduğu şehirde çalışmak istediği, %26'sının ise herhangi bir ölçüt koymadığı görülmektedir.

Toplam genel bulgulara göre kız ve erkek öğrencilerin, ailelerinin bulunduğu şehirlerde çalışma istekleri yüzdesinin yüksek olduğu belirlenmekte, bunu yüksek ücretli okulda ve batıda bir okulda çalışma istekleri yüzdeleri izlemektedir.

Tümünde de dikkat çeken ortak nokta, tayin konusu da "neresi olursa olsun" görüşüne katılmadıklarıdır.

V-TARTIŞMA

XX yy.da sanatsal öğelerin ve kavramların sanat alanından eğitim alanına dönüştürülüp değerlendirilmesi, sanat eğitiminde bilinçlenmeyi ve sanat yararlığıyla çağımız insan modelinin biçimlendirilmesini sağlamıştır. Sanat kuramlarının ve sanatın anlatım değerlerinin incelenmesi kuşkusuz sanat eğitiminin alt yapısını oluşturmaktadır. Ancak ülkemiz için önemli olan, eğitsel etken olarak, sanat ve sanat eğitiminin geleceğidir. Sanat eğitimi için çağdaş bir yapılanma söz konusu olacaksa; günümüz insanının bilim, teknoloji ve endüstri gelişiminden sağladığı düzeyin dikkate alınması ve çağdaş sanat kuramlarından hareketle geriye doğru bakılması gerekecektir. Artık toplumların sanatsal olaylara katılım biçimi ve sanatsal dili kullanma yetileri çok farklılaşmış ve çeşitlenmiştir.

"Sanat eğitimi ve sanat/eğitbilimi için geçerli olmak üzere, ussal, kavramsal süreçler ve duyuşsal sanatsal süreçler için yeni bir kavram dizisine (terminoloji) gereksinim vardır [1], [2]. Günümüzde sanatsal olgular geniş insan kitlelerinin katılımını hedeflemektedir. Endüstriyel kirlenmenin insan üzerinde etkileri ile nüfus artış sorunlarının etkileri, çevre bilincinin oluşmasını sağlamıştır. Aynı zamanda bu tepkisel tavr, sanat dilinin etkili yapısından yararlanmayı da beraberinde getirmiştir. Sanatçı Christo Javacheff'in büyük bir vadiye perde gemesi (Valley Curtain-California, 1969) bir diğer sanatçı Christo'nun Avusturalya'da Little Bay kayalarını bezle örtmesi (1969) tepkisel tavrın sanat alanındaki örneklerdir.

Çağımız toplumlarının yaşadığı sanatsal olgular ile sanat eğitiminin bütünleşmesi, kitlelerle sanatın da giderek bütünleşmesine katkı sağlayacaktır. Sanat eğitimi yadsınmaz bir gerçek olduğuna göre, ülkemizde de özgün eğitimde

yer alan sanat eğitiminin yeniden yapılanmasına gereksinim vardır. Eğitim fakültelerinin resim-iş eğitimi bölümleri bu görevi üstlenmişlerdir. Ancak bu kurumlarda sorunlaşan iki önemli nokta vardır: Öğretmen yetiştiren bir sanat eğitimi bölümünde sanat sorunlarına mı ağırlık verilmeli, yoksa sanat eğitimine yönelik sorunlara mı ağırlık verilmelidir? Ya da bunların dengeli bir sentezi mi yapılmalıdır?

Bir sanatçı/eğitimci, sanatı öğrenenlere şöyle seslenir: "Sanata ilişkin heyecanınızı kaybetmemelisiniz. Sanatı öğretiyorsanız, sanatla gerçekten iç içe olmalısınız. Kendinizi önce profesyonel sanatçı gibi düşünmelisiniz. Öğretmenliğiniz herşeyden önce Sanatın sizin birinci alanınız olduğunu yansıtmalıdır" [3].

Sanatçının sahip olduğu anlatımsal, iletişimsel, araştırmacı duyarlılık, ancak sanatçı kimliğine sahip öğretmen tarafından öğrencide uyandırılabilir. Bu bağlamda sanatın öğretimi kuru bir bilgi ve beceri aktarması değildir, olmamalıdır[4]. Bu nedenle bir resim-iş öğretmeni her şeyden önce bir sanatçı gibi yetişmelidir. Öğretmenlik bilgisi dersleri resim-iş eğitimi programlarının bir eksiği değil, kazancıdır[5].

Sanat eğitimi gerçekleştirecek elemanların yetiştirilmelerindeki temel alt yapının belirlenmesinde; sanatsal bilgi ve beceri ile yaratıcı-araştırmacı özelliklerin atölye çalışmalarıyla kazandırılmasına öncelik verilmelidir. Sanatsal yapının ve olayların içinde etkin rol almayan bir sanat eğitimcisi, öğrencilerinin yaşamlarında sanatı etkin kılmayı başarması çok zordur. Yani iyi bir sanat eğitimcisi olmak için sanat alanındaki gücün iyi pekiştirilmesi gerekmektedir.

VI-SONUÇ VE ÖNERİLER

Sanatçı olma ile eğitimci olma konusunun irdelenmesi sürecinde, Resim-iş Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencilerinden alınan bulgular değerlendirilmesine göre; kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında az fark bulunmasına karşın, ortak eğilim, öğretmen olmaktan çok sanatçı olma doğrultusundadır. Ancak okulda aldıkları eğitim sonucunda, sanatçı ve öğretmen olmadaki niteliklerinin başlangıçtaki isteklerine ters düştüğü görülmektedir. Bununla birlikte, Resim-iş Eğitimi Bölümü'ndeki eğitim-öğretim yapısının, öğrencileri belli bir düzeyde sanatçı-öğretmen olmaya götürdüğü, öğrencilerin eğitim süreci sonundaki kararlarından anlaşılmalıdır.

Kızların daha çok öğretmenliği tercih etmelerinin yanında, erkeklerin kendi alanlarında serbest çalışmayı tercih etmelerinin nedeni, toplumda ekonomik yükün erkeklerin sorumluluğunda olması düşüncesinden kaynaklanmaktadır.

Staj süreci içinde karşılaşılan sorunlara bakıldığında; staj süresinin azlığının, staj okulundaki ortam ve çevreyle iletişimsizliğin, staj bitiminde öğrencilerde, meslekte kalma açısından kararsızlık yarattığını ortaya koymaktadır. Staj öğrencilerinin sorunlarını izleyen diğer öğrencilerde de öğretmenlik mesleğine karşı istek azalmakta ve düşüncelerinde boşluk oluşmaktadır.

1.Çıkan sonuçlara göre sanat eğitimi ile ilgili öneriler maddeleştirildiğinde;

2. Sanatı öğrenen öğrencilerin sanatçı gibi yetişmesi, ancak sanatı öğretebilecek nitelikler kazanarak öğretmenliğe hazırlanması gerekmektedir.

3.Müfredat programlarında, sanatçı/educator sentezinin yapılmasında, amaçlardan sapılmamalıdır. Ayrıca bu sentezin başarılı sonuçlarının alınması için çaba sarfedilmelidir.

4.Özel öğretim dersine ve staj çalışmalarına önem verilmelidir.

5.Staj için örnek sınıflar üniversite kampüsünde oluşturulmalı, orta dereceli belli okullardan öğrenciler bu merkeze gelmelidir. Ya da orta dereceli uygulama okulu kampüs bünyesinde açılmalıdır. Böyle bir okul çeşitli alanlarda öğretmen yetiştiren diğer bölümlerin de uygulama okulu olabilir.

6.Orta dereceli okullardan seçilen sınıfların öğretmenleri staj için seminerlerle meslek içi eğitime alınmalıdır.

7.Staj amacına yönelik araç gereç teminine önem verilmelidir. Ayrıca, yer değiştiren birimlerin ve katılan öğretim elemanlarının mali giderlerinin ve hizmetlerinin değerlendirilmesi programlanmalıdır.

8.Eğitim formasyonu veren dersler sanat eğitimi bölümünün yapısına ve özelliklerine göre uyarlanmalı, bu alana yönelik eğitimciler belirlenmelidir.

Ünlü sanat tarihçi ve eleştirmen Herbert Read "Sanat yapıtı, kişiliğin kurtuluşudur." demiştir. Sanat ve sanat eğitimi de insanlığın geleceğini aydınlatacak ayrıca doğayla

bütünleşmeyi sağlayacaktır. Bu nedenle sanatı, sanat eğitimi yoluyla insanlığa kazandırmamız gerekir.

KAYNAKLAR

- [1]-San, İnci. Sanat Eğitimi Kuramları. 1. Baskı, Özen Matbaacılık, Ankara, Aralık 1983.
- [2]-Schütz, Helmuth Georg. Kunstpädagogische Theorie- Eine Kristische Analyse Kunstdidaktischer Modelle Münche, Basel, 1973.
- [3]-Feldman, E. B. "Best Advice and Counsel to Art Teachers", Art Education, 46 (5), s.58-59.
- [4]-Park, M. E. "The Art of Pedagogy: Artistic Behaviour as Model for Teaching", Art Education. 45 (5), 1992, s.51-57.
- [5]-Kırıçoğlu, Olcay. "Ülkemizde Resim-İş Öğretmeni Yetiştirme Sorunları", Sanat Eğitiminin Geleceği (Seminer 20-22 Ekim 1994). Türk-Alman Kültür İşleri Kurulu Yayın Dizisi 8, Mert Matbaası, Ankara, 1995.

TABLOLAR

Tablo 1: Resim-İş Eğitimi Bölümü'nü Tercih Nedeni

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Resim yeteneğim yüksek olduğu için	18	32.14	8	42.11	26	34.66
Resim öğretmeni olmayı çok istediğim için	14	25.00	4	21.05	18	24.00
Ailem istediği için	1	1.79	-	-	1	1.33
Başka bir yüksek öğretim kurumunu kazanamadığım için	2	3.57	2	10.53	4	5.33
Bir yüksek okul diploması almak için	-	-	1	5.26	1	1.33
Sanatçı olmayı çok istediğim için	25	44.64	9	47.37	34	45.33
Diğer	12	21.43	7	36.84	19	25.33

Tablo 2: Eğitiminiz Süresince Sanat Alanında Kendilerini Yeterli Buldukları Alanlar

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Temel desen disiplinleri	14	25.00	8	42.11	22	29.33
Temel renk disiplinleri	20	35.71	7	36.84	27	36.00
Temel teknik disiplinler	20	35.71	6	31.58	26	34.66
Temel kompozisyon disiplinleri	17	30.36	6	31.58	23	30.66
Ana sanat dallarına ilişkin temel bilgiler	29	51.79	9	47.37	38	50.66
Sanat teorisi	13	23.21	7	36.84	20	26.66
Sanat eleştirisi	9	16.07	6	31.58	15	20.00
Sanatta kişiliğini bulma	14	25.00	6	31.58	20	26.66
Estetik	15	26.79	6	31.58	21	28.00
Diğer	11	19.64	4	21.05	15	20.00

Tablo 3: Eğitim Süresince Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Olarak Kendilerini Yeterli Buldukları Alanlar

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Genel eğitim bilgisi	24	42.86	9	47.37	33	44.00
Bireyin gelişim psikolojisi	27	48.21	7	36.84	34	45.33
Öğrenme psikolojisi	17	30.36	4	21.05	21	28.00
Sınıf rehberliği	12	21.43	2	10.53	14	18.66
Ölçme ve değerlendirme	5	8.93	4	21.05	9	12.00
Öğretim ilke ve yöntemleri	12	21.43	3	15.79	15	20.00
Sanat eğitimi yöntemleri	27	48.21	6	31.58	33	44.00
Okul yönetimi	5	8.93	2	10.53	7	9.33
Öğretmenlik davranışları	27	48.21	4	21.05	31	41.00
Öğretmen özlük hakları	5	8.93	1	5.26	6	8.00
Diğer	5	8.93	3	15.79	8	10.66

Tablo 4: Alınan Eğitim Sonucunda Kendini Yeterli Gördükleri Alanlar

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Sanatçı olmak	9	16.07	3	15.79	12	16.00
Öğretmen olmak	13	23.21	3	15.79	16	21.33
Hem sanatçı hem öğretmen olmak	24	42.86	7	36.84	31	41.33
Hiç bir alanda	14	25.00	7	36.84	21	28.00

Tablo 5:Stajda Öğretmenlik Formasyonu Alanında Alınan Derslerden Yararlanma Durumu

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Ders planındaki amaçlar kazandırıldı.	18	32.14	4	21.05	22	29.33
Seçilen konu öğrencilerin ilgisini çekti.	21	37.50	7	36.84	28	37.33
Öğrenciler açıklamaları kolay anladı.	12	21.43	3	15.79	15	20.00
Bütün öğrencilerle iletişim kuruldu.	25	44.64	12	63.15	38	50.66
Sınıfa hakimiyet ve disiplin sağlandı.	19	33.93	5	26.32	24	32.00
Çizgiler ve boyamalar vs. tek tek denetlendi.	10	17.86	4	21.05	14	18.66
Gerektiğinde bireysel öğretim yapıldı.	23	41.07	9	47.37	32	42.66
Öğrenci soruları yeterince cevaplandırıldı.	18	32.14	7	36.84	25	33.33
Zaman kullanımını planlandığı gibi gerçekleştirdi.	16	28.57	1	5.26	17	22.66
Diğer	10	17.86	2	10.53	12	16.00

Tablo 6:Staj Sırasında Karşılaşılan Sorunlar

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Okul yönetiminden ilgi görmedim.	13	23.21	2	10.53	15	20.00
Dersine girdiğim öğretmenle yeterli iletişim kuramadım.	6	10.71	2	10.53	8	10.66
Okuldaki diğer öğretmenlerle gerekli iletişim kuramadım.	12	21.43	3	15.79	15	20.00
Öğrencilerle yeterli iletişim kuramadım.	4	7.14	2	10.53	6	8.00
Eksiklik duyduğum alanlarda yardım alamadım.	8	14.29	2	10.53	10	13.33
Dersine girdiğim öğretmenin, öğretmenliğini yeterli bulmadım.	12	21.43	5	26.32	17	22.66
Bölümümüzün danışman öğretim üyelerinden gerekli yardım alamadım.	11	19.64	1	5.26	12	16.00
Staj süresi yetersiz	20	35.71	5	26.32	25	33.33
Diğer	7	12.50	5	26.32	12	16.00

Tablo 7:Stajın, Öğretmenliğe Karşı Tutumda Oluşturduğu Değişiklikler

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Öğretmenlik mesleğini sevdim.	23	41.07	6	31.58	29	38.66
Meslekte başarılı olacağıma inandım.	24	42.86	2	10.53	26	34.66
Öğrencilerle kolay iletişim kurdum.	26	46.43	7	36.84	33	44.00
Öğretmenliğin ne kadar zor olduğunu anladım.	19	33.93	11	57.89	30	40.00
Öğretmenliğin bana göre olmadığını anladım.	6	10.71	2	10.53	8	10.66
Öğretmenlik mesleği bilgilerimin yeterli olmadığını anladım.	7	12.50	5	26.32	12	16.00
Diğer	11	19.64	-	-	11	14.66

Tablo 8:Mezun Olduktan Sonra Çalışılmak İstlenen Alanlar

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Bir okulda öğretmenlik yapmak.	23	41.07	5	26.32	28	37.33
Alanınızla ilgili bir iş yerinde çalışmak.	18	32.14	10	52.63	28	37.33
Alanınızda serbest çalışmak.	17	30.36	6	31.58	23	30.66
Hangi alanda iş bulursanız.	1	1.79	-	-	1	1.33
Eğitim alanınızın dışında bir işte çalışmak.	1	1.79	2	10.53	3	4.00
Diğer	12	21.43	2	10.53	14	18.66

Tablo 9: Bir Okulda Çalışmak İçin Aranılan Ölçütler

	Kız n=56		Erkek n=19		Toplam n=75	
	f	%	f	%	f	%
Aileme yakın bir okul olması	8	14.29	3	15.79	11	14.66
Tayinim nereye çıkarsa orada	1	1.79	-	-	1	1.33
Ücreti yüksek olan bir okul olması	13	23.21	8	42.11	21	28.00
Batıda bir şehirde olması	15	26.71	5	26.32	20	26.66
Ailemin yaşadığı şehirde olması	18	32.14	5	26.32	23	30.66
Herhangi bir ölçütüm yok	12	21.43	5	26.32	17	22.66

EKLER**Ek 1: Resim-İş Eğitimi Bölümü Lisans Programı**

1. YARIYIL		2. YARIYIL	
	T U		T U
Temel Plastik Sanat Eğitimi	(8-0)	Temel Plastik Sanat Eğitimi	(8-0)
Yazı	(2-0)	Yazı	(2-0)
Desen	(6-0)	Desen	(6-0)
Estetik ve Sanata Giriş	(2-0)	Estetik ve Sanata Giriş	(2-0)
Perspektif (Mekan Bilgisi)	(2-0)	Perspektif (Mekan Bilgisi)	(2-0)
Eğitime Giriş	(3-0)	Eğitime Giriş	(3-0)
Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi	(2-0)	Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi	(2-0)
Türk Dili	(2-0)	Türk Dili	(3-0)
Yabancı Dil	(3-0)	Yabancı Dil	(2-0)
	30-0		30-0
3. YARIYIL		4. YARIYIL	
Desen	(3-0)	Desen	(3-0)
Sanat Tarihi	(2-0)	Sanat Tarihi	(2-0)
Resim	(3-0)	Resim	(3-0)
Grafik	(3-0)	Grafik	(3-0)
Modelaj	(3-0)	Modelaj	(3-0)
Seramik	(3-0)	Seramik	(3-0)
Tekstil	(3-0)	Tekstil	(3-0)
İş Tasarım	(3-0)	İş Tasarım	(3-0)
Uygurlık Tarihi	(2-0)	Uygurlık Tarihi	(2-0)
Gelişim Psikolojisi	(3-0)	Öğrenme Psikolojisi	(3-0)
Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi	(2-0)	Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi	(2-0)
	30-0		30-0
5. YARIYIL		6. YARIYIL	
Yazı	(2-0)	Yazı	(2-0)
Desen	(4-0)	Desen	(4-0)
Sanat Tarihi	(2-0)	Sanat Tarihi	(2-0)
Fotografi	(2-0)	Fotografi	(2-0)
Resim Teknikleri	(3-0)	Resim Teknikleri	(3-0)
Anasanat Dalı	(12-0)	Anasanat Dalı	(12-0)
Geleneksel Türk Sanatları	(2-0)	Geleneksel Türk Sanatları	(2-0)
Eğitimde Ölçme ve Değerlen.	(3-0)	Rehberlik	(3-0)
	30-0		30-0
7. YARIYIL		8. YARIYIL	
Sanat Tarihi	(4-0)	Sanat Tarihi	(2-0)
Anasanat Dalı	(18-0)	Anasanat Dalı	(12-0)
Resim-İş Öğretim Yöntemleri	(2-0)	Resim-İş Öğretim Yöntemleri	(2-0)
Sanat ve Çevre	(2-0)	Sanat ve Çevre	(2-0)
Öğretim İlke ve Yöntemleri	(3-0)	Eğitim Yönetimi	(2-0)
		Uygulama	(0-3)
	29-0		20-3

Ek 2: Anket (Son Sınıf Öğ

1. Resim-İş Eğitimi Bölümü' nü tercih nedeniniz nedir?
 - a) Resim yeteneğim yüksek olduğu için
 - b) Resim öğretmeni olmayı çok istediğim için
 - c) Ailem istediği için
 - d) Başka bir yüksek öğretim kurumunu kazanamadığım için
 - e) Bir yüksek okul diploması almak için
 - f) Sanatçı olmayı çok istediğim için
 - g) Diğer
2. Eğitiminiz süresince sanat alanında kendilerini yeterli bulduğunuz alanlar hangileridir?
 - a) Temel desen disiplinleri
 - b) Temel renk disiplinleri
 - c) Temel teknik disiplinler
 - d) Temel kompozisyon disiplinleri
 - e) Ana sanat dallarına ilişkin temel bilgiler
 - f) Sanat teorisi
 - g) Sanat eleştirisi
 - h) Sanatta kişiliğini bulma
 - i) Estetik
 - j) Diğer
3. Eğitim süresince öğretmenlik mesleğine yönelik olarak kendinizi yeterli bulduğunuz alanlar hangileridir?
 - a) Genel eğitim bilgisi
 - b) Bireyin gelişim psikolojisi
 - c) Öğrenme psikolojisi
 - d) Sınıf rehberliği
 - e) Ölçme ve değerlendirme
 - f) Öğretim ilke ve yöntemleri
 - g) Sanat eğitimi yöntemleri
 - h) Okul yönetimi
 - i) Öğretmenlik davranışları
 - j) Öğretmen özlük hakları
 - k) Diğer
4. Alınan eğitim sonucunda kendinizi yeterli gördüğünüz alanlar hangileridir?
 - a) Sanatçı olmak
 - b) Öğretmen olmak
 - c) Hem sanatçı hem öğretmen olmak
 - d) Hiç bir alanda
5. Stajda öğretmenlik formasyonu alanında aldığınız derslerden ne kadar yararlandınız?
 - a) Ders planındaki amaçlar kazandırıldı.
 - b) Seçilen konu öğrencilerin ilgisini çekti.
 - c) Öğrenciler açıklamaları kolay anladı.
 - d) Bütün öğrencilerle iletişim kuruldu.
 - e) Sınıfa hakimiyet ve disiplin sağlandı.
 - f) Çizgiler ve boyamalar vs. tek tek denetlendi.
 - g) Gerektiğinde bireysel öğretim yapıldı.
 - h) Öğrenci soruları yeterince cevaplandırıldı.
 - i) Zaman kullanımı planlandığı gibi gerçekleşti.
 - j) Diğer
6. Staj sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
 - a) Okul yönetiminden ilgi görmedim.
 - b) Dersine girdiğim öğretmenle yeterli iletişim kuramadım.
 - c) Okuldaki diğer öğretmenlerle gerekli iletişim kuramadım.
 - d) Öğrencilerle yeterli iletişim kuramadım.
 - e) Eksiklik duyduğum alanlarda yardım alamadım.

- f) Dersine girdiğim öğretmenim, öğretmenliğini yeterli bulmadım.
 - g) Bölümümüzün danışman öğretim üyelerinden gerekli yardımı alamadım.
 - h) Staj süresi yetersiz
 - i) Diğer
7. Yaptığınız staj, öğretmenliğe karşı tutumlarınızda ne gibi değişikliklere neden oldu?
- a) Öğretmenlik mesleğini sevdim.
 - b) Meslekte başarılı olacağıma inandım.
 - c) Öğrencilerle kolay iletişim kurdum.
 - d) Öğretmenliğin ne kadar zor olduğunu anladım.
 - e) Öğretmenliğin bana göre olmadığını anladım.
 - f) Öğretmenlik mesleği bilgilerimin yeterli olmadığını anladım.
 - g) Diğer
8. Mezun olduktan sonra çalışılmak istediğiniz alan hangisidir?
- a) Bir okulda öğretmenlik yapmak.
 - b) Alanınızla ilgili bir iş yerinde çalışmak.
 - c) Alanınızda serbest çalışmak.
 - d) Hangi alanda iş bulursanız.
 - e) Eğitim alanınızın dışında bir işte çalışmak.
 - f) Diğer
9. Bir okulda çalışmak için ne gibi özellikler arıyorsunuz?
- a) Aileme yakın bir okul olması
 - b) Tayinim nereye çıkarsa orada
 - c) Ücreti yüksek olan bir okul olması
 - d) Batıda bir şehirde olması
 - e) Ailemin yaşadığı şehirde olması
 - f) Herhangi bir ölçütüm yok